

Vasile Iancu

Intersecții relative

OPERA OMNIA
PUBLICISTICĂ ȘI ESEU CONTEMPORAN

IPO MOLDOVA

Vasile Iancu

Intersecții relative

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coordonator serie: *Cassian Maria Spiridon*

Coperta: *Andrei Ștefanachi*

Tehnoredactor: *Roxana-Alexandra Costinescu*

ISBN 978-606-676-359-2

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2013

Editura *Tipo Moldova*,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

Vasile Iancu

Intersecții relative

Colecția OPERA OMNIA
publicistică și eseu contemporan

TIPO MOLDOVA

Referințe critice

„Cele nouăsprezece capitole din *Prizonierul* se întreluminesc unul pe altul. Voci diferite, dar partitură comună. Autorul romanului ar fi putut reproduce întocmai confesiunile imprimate pe bandă magnetică. A preferat să selecteze, să înlătore, să decanteze esențele. Modalitate scriptică de găsit anterior, bunăoară, în *Memoriile lui Hadrian*, de Marguerite Yourcenar, redactate la persoana întâi, sau în *Dumnezeu s-a născut în exil*, de Vintilă Horia, care monologhează în numele lui Ovidiu, pripeagul la Tomis. A nara în numele altora, cum procedează Vasile Iancu, înseamnă a te instala în tot atâtea roluri precum un actor, dând viață feluritelor personaje. Așadar, Vasile Iancu își asumă diverse măști și formule naratoriale, fără a trăda autenticitatea, fără a reduce personajele la un singur model. (...) Asistăm la o confesiune polifonică, la un film documentar zguduitor”. (Constantin Ciopraga - „Confesiune polifonică”, *Cronica*, dec.1999);

„Într-o altă literatură, memoria este unul dintre spațiile de siguranță ale ființei interioare. În cărțile de proză ale lui Vasile Iancu, memoria este sursa tuturor neliniștilor și insecurității pentru că ea prezentifică istoria bietului om sub vremile din România ultimelor decenii ale secolului trecut. Cu cât ar vrea să uite o istorie pe care parcă nici n-a trăit-o el, cu atât protagonistul lui Vasile Iancu o trăiește mai intens în instanța amintirii și confesiunii. *Fuga în memorie* (2003), *Prizonierul* (1999), *Când vii din mlaștini* (2005) sunt, deopotrivă, cărțile unui jurnalist adevărat, iar memoria lui este o parte, poate cea mai importantă, din memoria colectivă. Vasile Iancu scrie aici despre ceea ce tratatele de istorie nu pot scrie: ținta lui o constituie simpla viață, speranța și surprerea ei, oameni care au trăit/murit, visând libertatea și timpul când vor putea (re)deveni ei înșiși.

Cuprins

Prolog lămuritor	5
I. Dincolo de universul de hârtie	9
Poezia din celule și odele joase din afara zidurilor	11
Memoria istoriei recente	18
Postcomunismul: contradictoriu și tensionat.....	24
Intersecții.....	28
„O generațiune decăzută...”	35
Memoria culturală, prin grele pătimiri	39
Despre „expertiza comunismului”	44
Fugară incursiune în istorie	53
A învăța să mori.....	57
Portretul cărturarului profund	62
„Omul lăuntric” și omul-suprafață.....	66
Mais où sont...?.....	71
Provincia și cultura majoră	76
Avangardiști de ieri și de azi	83
Paradoxalul Cioran, totuși, pur	88

Spaniolul Albert Samuel, alias Alexandru Vona, scriitor român trăitor în Franța, cu debut editorial la 14 ani... ..	93
Traducerea, o înțelegere	98
Pornind de la o amintire.....	103
Scurtă tinere de minte	107
Realitatea de pe hârtie.....	112
Cum ne justificăm istoria recentă?	116
Cine-i Adrian?	122
Sadoveanu, omul social	128
Generozitățile cărturarului de la Freiburg.....	139
D'ale democrației.....	142
E loc sub soare pentru toți.....	147
Prea mult dezmăț liric.....	152
Fertilă emulație și simțul național.....	156
Întâlniri cu Bacovia.....	160
Teoria care obsedează și lumea literară	164
Vremelnica utopie a cărturarului.....	168
Popa Duhu, într-o monografie	173
Un memento cu Ion Creangă și Cornel Regman	177
Bolșevizarea învățământului superior românesc. Decapitarea elitei intelectuale.....	180
Istoria unui asasinat politic ratat.....	188
Puterea din „vecinătatea imediată”	196

Un model uitat într-un prezent incert.....	203
Popularitate și valoare	213
Revistele literare, parte marcantă a culturii unui neam ..	219
II. Mai mult despre cărți.....	227
Jurnalul ca literatură, jurnalul-document.....	229
A trăi pentru a scrie.....	242
Romancierul și pierdutele iluzii.....	249
Treptele desăvârșirii.....	255
Eruditul hermeneut, mușcat de propriile obsesii.....	260
Monica Lovinescu și est-etica	268
Biblioteca Sadoveanu	276
O personalitate fascinantă într-o amplă narațiune.....	283
Vieți frânte (Istoria unei familii).....	291
Memorialul de la Sighet și școala memoriei.....	303
Despre nașterea „omului nou”	322
Confesiunile diaristului.....	330
„Să auzim numai de bine”	337
Documente ale „poliției gândirii”	344
Zestrea de preț a literaturii.....	351
Un roman critic:„Dosarul Bacovia”	355
Psihologii complicate într-un roman „arestat”	362
Destine sub vremi și mistere.....	371
Un om fericit.....	380

Utopia limbajului.....	384
Triste amintiri în proze iscusite.....	392
Seducții supra-realiste.....	398
Melancolii amare	402
„Îndepărtează-mă de turmă”	406
Biografii lirice	410
Creangă după Simion	417
Un instrument bibliografic.....	421
Istoria ca o fascinantă poveste	428
Viziunea Lucian Boia și mitologia națională – un accent –	433
Graiul vechilor hrisoave	438
Monografii Eminescu și Caragiale din „cioburi” imagistice	443
Notă biobibliografică si Referinte critice	451